

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลที่นักเรียนประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูก่อน และหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์นั้น ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบผลที่นักเรียนโรงเรียนสหศึกษา โรงเรียนชาย และโรงเรียนหญิงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ โดยแบ่งนักเรียนในแต่ละประเภทโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะการคาดหวัง ผลสัมฤทธิ์คือ กลุ่มที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ตรงกับความเป็นจริง สูงกว่าความเป็นจริง และต่ำกว่าความเป็นจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน ของโรงเรียนรัฐบาล ในท้องที่การศึกษา 3 เขตพระโขนง สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสหศึกษา 1 โรงเรียน โรงเรียนชาย 1 โรงเรียน และโรงเรียนหญิง 1 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 414 คน และครู 3 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วง ประกอบด้วยข้อความจำนวน 45 ข้อ ครอบคลุมประสิทธิภาพการสอนของครูด้านวิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพของครู และการประเมินผล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่ามัธยเทศคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมัธยเทศคณิตของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยการใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลที่นักเรียนโรงเรียนสหศึกษาประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูด้านวิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์

แต่เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์แล้ว ปรากฏว่า

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ตรงกับความเป็นจริง ประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวีชีสอน ก่อนและหลังการรูดสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ และประสิทธิภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรูดสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรูดสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์สูงกว่าความเป็นจริง ประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวีชีสอนก่อนและหลังการรูดสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน การประเมินผลและประสิทธิภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรูดสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรูดสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความเป็นจริง ประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวีชีสอน ความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน การประเมินผล และประสิทธิภาพรวม ก่อนและหลังการรูดสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรูดสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรูดสัมฤทธิ์

2. ผลที่นักเรียนโรงเรียนชายประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวีชีสอน ความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวม ก่อนและหลังการรูดสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรูดสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรูดสัมฤทธิ์

แต่เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์ ปรากฏว่า

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ตรงกับความเป็นจริง ประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวีชีสอน ก่อนและหลังการรูดสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประมาณค่าบุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์สูงกว่าความเป็นจริงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวิชีสอน บุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวม ก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการประมาณค่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การประมาณค่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความเป็นจริงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวิชีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวมก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลที่นักเรียนโรงเรียนหญิงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวิชีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการประเมินผล ก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการประมาณค่าด้านประสิทธิภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์

แต่เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์แล้ว ปรากฏว่า

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ตรงกับความเป็นจริงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวิชีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การประเมินผล และประสิทธิภาพรวมก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าด้านบุคลิกภาพของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์สูงกว่าความเป็นจริงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูท่านวิชีสอน และประสิทธิภาพรวมก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการประมาณค่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ และการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การประมาณค่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่า

ก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์

นักเรียนที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความเป็นจริงประมาณค่าประสิทธิภาพการสอนของครูด้านวิธีสอน บุคลิกภาพ ก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการประมาณค่าค่าประสิทธิภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การประมาณค่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์ ส่วนการประมาณค่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการประเมินผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. นักเรียนโรงเรียนสหศึกษาโดยส่วนรวมประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันทุก ๆ ด้าน คือด้านวิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพ การประเมินผล และประสิทธิภาพรวม โดยที่การประเมินก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ แต่เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์ ปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ประเมินครูก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ในทุก ๆ ด้าน ยกเว้นด้านวิธีสอนเท่านั้นที่นักเรียนกลุ่มที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ได้ตรงกับความเป็นจริง และสูงกว่าความเป็นจริงประเมินครูไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจตามที่ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้นมีความคิดเห็นว่า เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการสอนทั้ง 4 ด้าน ประสิทธิภาพการสอนที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในวิชาที่เรียนมากที่สุดก็คือประสิทธิภาพด้านวิธีสอน ดังนั้นนักเรียนจึงประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูด้านนี้ตามความรู้สึกถึงสภาพที่เป็นจริง เพื่อมุ่งหวังให้ครูนำผลจากการที่ตนเองประเมินไปปรับปรุงวิธีสอนให้ดีขึ้นอันจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนต่อไป

2. นักเรียนโรงเรียนชายโดยส่วนรวม ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ แต่เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์ ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ได้ตรงกับความเป็นจริงประเมินครูแตกต่างกันทุก ๆ ด้าน ยกเว้นด้านวิธีสอนที่นักเรียนชายประเมินครูไม่แตกต่างกันซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับการ

ประเมินของนักเรียนมีโรงเรียนสหศึกษา ส่วนกลุ่มที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์สูงกว่าความเป็นจริงประเมินครูก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ในทุก ๆ ด้านซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ แต่นักเรียนชายกลุ่มที่คาดหวังผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความเป็นจริงประเมินครูก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ในช่วงก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์นักเรียนชายกลุ่มนี้ประเมินครูไปในทางที่ดีเพราะเกรงว่าผลการประเมินของตนจะกระทบกระเทือนต่อระดับคะแนนและความรู้สึกของครูผู้สอนต่อนักเรียน และเมื่อทราบผลสัมฤทธิ์แล้ว ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้รับสูงกว่าที่คาดไว้จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตัวครู ดังนั้นเมื่อให้นักเรียนประเมินครูอีกครั้งหนึ่งในช่วงหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์แล้วนักเรียนก็ยังประเมินครูในทางที่ดีเช่นเดิม

3. นักเรียนโรงเรียนหญิงโดยส่วนรวมประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน ยกเว้นด้านคุณลักษณะที่การประเมินหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์ และเมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการคาดหวังผลสัมฤทธิ์แล้ว ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 3 กลุ่มประเมินครูไม่แตกต่างกัน หรือถ้าแตกต่างกันก็จะไปในลักษณะที่การประเมินหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรู้ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งไม่มีการประเมินในคำใดที่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้เลย ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับครูมากกว่านักเรียนชาย มีความเห็นใจและไม่กล้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์ หรือตัดสินใจที่จะประเมินครูในคำที่ไม่ดี โดยเฉพาะเมื่อตนมีความสัมพันธ์กับครูมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนหญิงประเมินครูก่อนและหลังการรู้ผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันหรือถ้าแตกต่างกันก็จะแตกต่างกันในลักษณะที่การประเมินในช่วงหลังสูงกว่าการประเมินในตอนแรก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ค้นพบนี้ จะช่วยเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนที่ต้องการให้นักเรียนประเมินประสิทธิภาพการสอนของตนเพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ได้ตระหนักถึงการนำแบบประเมินไปใช้ ดังนี้

1. ในการให้นักเรียนประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูนั้น การประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูที่ค่อนข้างจะให้ผลที่แน่นอนไม่ว่าจะประเมินช่วงใดก็คือ ประสิทธิภาพด้านวิธีสอน

2. ในการให้นักเรียนโรงเรียนหญิง เป็นผู้ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูนั้น นักเรียนจะประเมินครูไม่แตกต่างกันหรือถ้าแตกต่างกันจะแตกต่างในลักษณะการประเมินหลังการ รุณลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการ รุณลสัมฤทธิ์

3. การประเมินประสิทธิภาพการสอนที่ไม่ได้กล่าวถึงในข้อ 1 และ 2 นักเรียนจะ ประเมินครูสูงในช่วงก่อนการ รุณลสัมฤทธิ์ และจะประเมินครูต่ำในช่วงหลังการ รุณลสัมฤทธิ์แล้ว สำหรับผู้ที่สนใจ จะทำการวิจัยต่อไปนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ควรจัดให้มีการประเมินครูที่สอนในหมวดวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำ แบบประเมินไปใช้ให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ควรเป็นทั้งนักเรียนและครูโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง เพราะสภาพของตัวครู นักเรียน และโรงเรียนของโรงเรียน ราษฎร์ค่อนข้างแตกต่างกว่าของโรงเรียนรัฐบาลด้วยกันเอง

3. ควรศึกษาถึงตัวประกอบสถานการณ์ (Situation Factors) อื่น ๆ ดังเช่น ช่วงเวลาที่จัดให้นักเรียนประเมิน อาจเป็นช่วงตอนต้นภาคเรียน ปลายภาคเรียน เป็นต้น หรือ อาจเปลี่ยนผู้บริหารแบบประเมินเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายวัดและประเมินผล หรือผู้บริหาร เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาจัดให้นักเรียนประเมินครูภายใต้สภาพการณ์ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย